

Handläggare
Elisabeth Ryde
Telefon: 08-508 35 547

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 14 juni 2016

Ärende 12

Svar på skrivelse om upphandling av vuxenutbildning - komvux och sfi

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Arjun Bakshi
arbetsmarknadsdirektör

Bengt Jönsson
avdelningschef
Vuxenutbildning Stockholm

Jussi Koreila
avdelningschef
SFI Stockholm

Sammanfattning

En skrivelse angående pågående upphandling av utbildning inom komvux och sfi har inkommit till arbetsmarknadsnämnden från Johanna Sjö (M), Gulan Avcı (L), Johan Fällidin (C) samt Ofelia Namazova (KD). I skrivelsen ställs frågor med anledning av den pågående upphandlingen och den utdragna process som upphandlingen har kringgårdats av.

Våren 2014 påbörjades upphandling av sfi och komvux i en och samma upphandling då avtal enligt tjänstekoncession som ingicks under 2011 skulle löpa ut vid halvårsskiftet 2015. Sedan dess har två upphandlingar genomförts med samma syfte och liknande innehåll. Permanenta ramavtal har ännu inte kunnat tecknas på grund av överprövningar till förvaltningsrätten. På grund av detta bedrivs utbildningar idag, sedan 1 juli 2015, via tillfälliga avtal.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Livdjursgatan 4, Johanneshov
Box 10014
121 26 Stockholm-Globen
Telefon 08-508 35 547
Elisabeth.ryde@stockholm.se
www.stockholm.se

Bakgrund

En skrivelse angående pågående upphandling av utbildning inom komvux och sfi har inkommit till arbetsmarknadsnämnden från Johanna Sjö (M), Gulan Avcı (L), Johan Fälldin (C) samt Ofelia Namazova (KD). I skrivelsen ställs fem frågor med anledning av den pågående upphandlingen och den utdragna process som upphandlingen har kringgårdats av.

Våren 2014 påbörjades upphandling av sfi och komvux i en och samma upphandling. I mars 2015 beslutade nämnden om tilldelning, ett beslut som överprövades till förvaltningsrätten av fyra anbudsgivare.

Under sommaren 2015 kom förvaltningsrättens domslut gav staden rätt i två av fallen, medan i två av fallen biföll de klagandes begäran om rättelse. Skälen till förvaltningsrättens beslut var den förändring som förvaltningen genomförde under anbudstiden gällande ett skalkrav avseende betygsrätten inom kvalificeringskraven.

Under våren 2015 tecknades tillfälliga avtal med de leverantörer som sedan 2011 bedrivit utbildning enligt de tjänstekoncessionsupphandlingar som genomfördes under 2010-2011. Utbildning för stockholmarna var därmed säkrad.

En ny upphandling med vissa justeringar från tidigare upphandling genomfördes under hösten 2015. Avtalsstart planerades till den 1 juli 2016 och avtalen skulle tecknas för 2,5 år med möjlighet till tre förlängningar om sex månader. Tilldelningsbeslut för denna upphandling fattades i februari 2016 för 14 leverantörer, fem inom sfi och tretton inom komvux. Stadens beslut överklagades även denna gång av fyra anbudsgivare. De fyra leverantörer som överklagade fick inte tilldelning eller en mindre tilldelning. Tilläggas kan att dessa fyra leverantörer under många år har varit leverantörer till staden. Upphandlingen omfattade 16 anbudsområden.

Förvaltningsrätten beräknas fatta beslut gällande ovanstående överprövningar under kommande sommar. Förvaltningen har därför tvingats genomföra en direktupphandling med tillfälliga avtal med anordnare enligt tilldelningsbeslutet den 12 februari 2016. Detta för att säkerställa att utbildning kan bedrivas under hösten 2016. De tillfälliga avtalen tecknades den 10 maj 2016 och avser andra halvåret 2016.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Vuxenutbildning Stockholm i samverkan med ekonomistaben.

Arbetsmarknadsförvaltningens svar

Utifrån den skrivelse med fem frågor som inlämnats den 12 april 2016 med anledning av den nu överprövade upphandlingen svarar härmed förvaltningen enligt nedan.

1. Hur planerar förvaltningen att säkerställa att samtliga studerande som har rätt till utbildning kan ges sådan? Förvaltningen har genomfört en direktupphandling med de leverantörer som enligt den senaste grundupphandlingen vunnit tilldelning. Denna direktupphandling överklagades också varför avtal inte kunnat tecknas förrän den juridiska processen slutförts inom förvaltningsrätten och därefter även inom kammarrätten. Tillfälliga avtal tecknades den 10 maj för perioden 2016-07-01—2016-12-31 med möjlighet till förlängning om så skulle krävas.

2. Hur planerar förvaltningen att kommunicera med utbildningsanordnare för att säkerställa att de fortsatt har ett intresse och möjlighet att tillhandahålla sina tjänster?

Förvaltningen har under denna vår, men även under våren 2015, skickat information så gott som veckovis till berörda leverantörer och anbudsgivare. Information har även gått ut till elever via hemsidan samt till egen regi-skolorna.

Den situation som Stockholm befinner sig i är dessvärre inte unik i landet. Många kommuner genomgår samma juridiska processer där kommuner får beslut att göra om upphandlingar en eller flera gånger efter inkomna överprövningar. Upphandlingar som genomförs enligt LOU (Lagen om offentlig upphandling), där antalet leverantörer ska vara ett visst antal, löper en större risk för överprövning, särskilt där priset inte är med som en faktor vid utvärderingen. Överprövningarna lämnas oftast in från leverantörer som mister ett kontrakt i samband med kommunernas anbudsutvärderingar av dess kvalitet. Stadens nuvarande och kommande leverantörer är väl medvetna om denna situation och många anser att upphandling enligt LOU inte är en lämplig upphandlingsform just för vuxenutbildning.

3. Hur ser förvaltningen på stadens möjligheter att ta över SFI och vuxenutbildning i egen regi?

I dagsläget bedrivs 10-15 procent av verksamheterna i egen regi. Förvaltningen bedömer att skolorna kan ta emot fler elever än idag men inte mer än marginellt i en nära framtid med det lokalbestånd och den lärarkapacitet som finns idag. Om ytterligare ökning skulle efterfrågas krävs en omfattande rekrytering.

Skulle en satsning på fler elever i egen regi ske är det naturligtvis möjligt. Detta kan dock komma att ta tid att genomföra. En väsentlig utökning av egen regi förutsätter nya lokaler med attraktiva geografiska lägen och som är anpassade till vuxenutbildning. Nyrekryteringar av ett stort antal pedagoger måste också genomföras.

4. Hur ska förvaltningen framöver säkerställa att utbildning inom SFI och vuxenutbildning kan genomföras med bibehållen kvalitet?

I de tillfälliga avtalen som träder i kraft i sommar finns ett antal kvalitetshöjande krav inbyggda. Till exempel kommer alla enheter ha en rektor utifrån skollagens krav, antalet elever per rektor är begränsat till 800, en studie och yrkesvägledare finns på varje enhet samt specialpedagog ska finnas hos varje leverantör.

Förvaltningen följer noga upp anordnarna genom en fastställd struktur trots de tillfälliga avtalen. En löpande och kontinuerlig uppföljning av verksamheten sker via tillsyn och myndighetsutövning. Uppföljning sker även via statistik och analys av uppnådda kunskapsresultat, avtalsuppföljning med avtalstecknande person, analys och återkoppling av anordnarnas inlämnade kvalitetsredovisningar/årsrapporter, brukarundersökningar, andelen lärare med lärarlegitimation samt anordnarnas ekonomiska stabilitet.

5. Hur avser förvaltningen arbeta för att undvika liknande situationer framöver?

De båda upphandlingarna har genomförts som förenklat förfarande i enlighet med lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Upphandlingarna har även varit så kallad kvalitetsupphandling med fast pris vilket är en modell som överprövas mer än om man upphandlar med pris.

Skulle den nu pågående juridiska processen leda till att upphandlingen skulle behöva göras om ytterligare en gång kan konstateras att det inte verkar vara en framgångsrik väg att genomföra en tredje upphandling. Även den skulle med stor sannolikhet bli överprövad då målsättningen med upphandlingarna varit att begränsa antalet anordnare. Andra alternativ bör därför ses över. Samtidigt inväntas kommande justeringar inom LOU.

Bilaga

1. Skrivelse angående upphandlingen av SFI och vuxenutbildning